

Consell Tributari

Expedient: 403/00

El Consell Tributari, reunit en sessió de 27 de setembre de 2000, emet informe referent a la consulta plantejada pel Col·legi de M.A.T de Barcelona, que es concreta en el següent:

1.- La Llei 9/1992, de 30 d'abril, de mediació en assegurances privades, en el seu article 7, punt 3, determina que "els agents d'assegurances han de poder utilitzar els serveis de sotsagents que col·laborin amb ells en la promoció i mediació d'assegurances en els termes que s'acordin en el contracte - mercantil- d'agència d'assegurances ...". "Els sotsagents no han de tenir la condició d'agents d'assegurances".

Es pregunta en primer lloc: aquests sotsagents, per la mera activitat de col·laboració amb els agents d'assegurances, han de sol·licitar l'alta en l'impost sobre activitats econòmiques? I en cas afirmatiu, en quin epígraf?

2.- La mateixa Llei 9/1992, de 30 d'abril, determina en el seu article 21 que "els corredors d'assegurances i les societats que exerceixin l'activitat de corredoria d'assegurances han de poder celebrar contractes mercantils de col·laboració amb persones físiques o jurídiques, l'actuació de la qual se'n responsabilitzarà administrativament, amb el fi d'utilitzar els serveis de persones i xarxes de distribució diferents a les pròpies".

I es pregunta en aquesta ocasió: aquests col·laboradors, per la mera activitat de col·laboració amb la corredoria d'assegurances, han de sol·licitar l'alta en l'impost sobre activitats econòmiques? I en cas afirmatiu, en quin epígraf?.

INFORME

Primer.- La consulta que es formula descansa en allò previst per l'article 64.6 de la vigent Ordenança fiscal general, que desenvolupa el tractament que ha de donar-se en les consultes que en ordre a la gestió tributària es preveuen en el capítol VII d'aquesta Ordenança general; i no és ocios assenyalar des d'un principi que l'indicat precepte estableix que "formulada una consulta, l'òrgan competent de l'Administració tributària municipal l'ha de remetre al Consell Tributari Municipal per a què l'informi";

i en l'immediat paràgraf 7 preveu que “una vegada escoltat el Consell Tributari Municipal, la competència per a evacuar les consultes esmentades recau en la Comissió de Govern”.

Segon.- No cal, per tant, discutir la competència del Consell per a l'emissió d'aquest informe, però és necessari assenyalar que l'indicat precepte competencial porta causa d'allò previst en l'article 107 de la Llei general tributària, del que conceptualment és mera transcripció, en el qual no es preveu l'informe assessor de cap òrgan consultiu, i en el paràgraf 6 s'estableix que “la competència per a contestar les consultes establertes en aquest precepte ha de correspondre als centres directius del Ministeri d'Economia i Hisenda que tinguin atribuïda la iniciativa del procediment per a l'elaboració de disposicions en l'ordre tributari general o en el dels diferents tributs, la seva proposta o interpretació”; de manera que si en el present cas l'òrgan municipal consultat en primer terme va ser l'Institut Municipal d'Hisenda, tampoc des d'aquest punt de vista es pot discutir la competència exercitada.

Tercer.- Una altra dificultat complementària que es presenta és la identificació del col·legi professional que signa la consulta, atès que per manca de documentació que pogués justificar el compliment de la condició reglamentària de procedència que exigeix l'Ordenança en ordre a què “estiguin degudament documentades les consultes formulades”, s'ignora si el “Col·legi de MST de Barcelona” que aquí es presenta, agrupa o no als qui poden intervenir amb aquest títol en la mediació d'assegurances, malgrat del que es parla en la petició d'informe dels agents d'assegurances, dels sotsagents, dels corredors d'assegurances i dels auxiliars col·laboradors d'aquests, com si tots estiguessin agrupats en aquest col·legi per a la defensa dels seus interessos. No obstant això, donada l'amplitud dels preceptes de l'Ordenança fiscal general quan tracta d'aquest tipus de consultes, aconsella no excloure de l'informe a cap de les branques que el col·legi diu representar.

Quart.- Cal destacar l'escassetat de dades que el Col·legi aporta per a la seva consulta. Se sap que el R.D. Legislatiu núm. 1347/1985, d'1 d'agost, regulador de la producció d'assegurances privades, va ser modificat per la Llei 30/1992, de 30 d'abril, l'exposició de motius de la qual explica en el punt 6 els objectius de la reforma presentada, que no són cap més que “la regularització dels sotsagents com a auxiliars dels agents d'assegurances, l'actuació de la qual respondran administrativament”. I

després, en desenvolupar l'articulat d'aquesta Llei, defineix la figura dels sotsagents en el seu art. 7, núm. 3, que relaciona d'aquesta manera la referida figura jurídica: "els agents d'assegurances han de poder utilitzar els serveis de sotsagents que col·laborin amb ells en la promoció i mediació d'assegurances, en els termes que s'acordi en el contracte d'agència d'assegurances. Els sotsagents no han de tenir la condició d'agents d'assegurances però han d'estar sotmesos a idèntiques incompatibilitats".

Cinquè.- Per a poder contestar la primera pregunta de les formulades en la consulta, relativa a si per la mera activitat de col·laboració amb els agents d'assegurances els sotsagents han de sol·licitar l'alta en l'impost sobre activitats econòmiques, és necessari tenir en compte que el legislador els va deixar fora de la reglamentació d'aquesta activitat; que només els reconeix la possibilitat de col·laborar amb l'agent que els contracti com a col·laboradors; i que el resultat d'aquests contractes, els termes i abast dels quals han de poder variar en cada cas segons els plans de l'agent, no es pot preveure sense conèixer-ne el text.

Sisè.- La Inspecció d'Hisenda municipal ha portat a l'expedient un estudi que aclareix moltes de les qüestions plantejades; i així, per exemple, en tractar de deduir consignes que hagi pogut presentar la jurisprudència sobre la matèria, diu en el seu informe de 13 de juny de 2000 que l'única sentència que ha localitzat referent al tema és la dictada en data 2 de febrer de 1995 pel Tribunal Superior de Justícia de La Rioja, en el fonament de dret tercer del qual diu que "... si aquesta activitat de mera col·laboració amb l'agent d'assegurances no rebel·la necessàriament activitat professional (quant a ordenació per compte pròpia de mitjans o recursos per a la producció d'assegurances) per part del sotsagent, ha d'estar-se als termes del pacte entre les parts per a decidir en concret sobre la professionalitat de l'activitat del sotsagent".

És, per tant, en cada cas quan caldrà qualificar el contracte per a deduir-ne del text si es tracta d'una relació purament laboral o té característiques d'independència o de professionalitat que exclogui la contractació en nom propi o en el de l'agent patró, incloent l'aspecte de la responsabilitat pel risc pactat o distribuït.

Setè.- Però en el mateix informe de la Inspecció s'aporta un punt de vista que realment resulta decisiu, i és el de les respostes donades per la Direcció General de Coordinació amb les Hisendes Territorials a les consultes que se li van dirigir. I així es refereix a les que van portar els números 993, 866 i 1.864 de dates respectives 15 de

juny de 1994, 23 de març de 1994 i 6 de febrer de 1997, a les quals cal afegir-hi la núm. 733, de 23 de novembre de 1993, de les que val la pena transcriure els següents paràgrafs:

A la consulta núm. 733 de, 23 de novembre de 1993, es va dir: “tradicionalment, en l'àmbit d'aplicació de la derogada llicència fiscal d'activitats professionals i d'artistes, aquest Centre directiu ha entès que l'activitat exercida pels sotsagents d'assegurances, per no constituir exercici lliure de la professió, no es trobava subjecta a aquest tribut. Aquest criteri ha estat també mantingut en diferents resolucions de diversos Tribunals Económicoadministratius”. I segueix dient: “Com és ben sabut, l'IAE, amb les particularitats que li són pròpies, hereta la filosofia que inspirava el funcionament de les llicències fiscals en general i en especial tota la matèria relativa al fet imposable. En efecte, de la mateixa manera que en les llicències fiscals, en el nou impost segons resulta d'allò disposat en els art. 79-1 i 80.1 de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals, el fet imposable està constituït pel mer exercici d'activitats econòmiques sempre que suposin l'ordenació per compte propi dels mitjans de producció i de recursos humans o d'un d'ambdós, amb la finalitat d'intervenir en la producció o destrucció dels béns o serveis”.

I en la més recent de 6 de febrer de 1997, en la qual es diu com en la contestació a diverses consultes, entre les quals cal citar les núms. 993, de data 15 de juny de 1994, i 866, de data 23 de març de 1994, sobre la tributació en l'impost sobre activitats econòmiques dels sotsagents d'assegurances, el següent: “aquest Centre directiu ha entès que l'activitat exercida pels sotsagents d'assegurances per no constituir exercici lliure de la professió no es trobava subjecta a aquest tribut”. “Aquest criteri ha estat també mantingut pels Tribunals Económicoadministratius amb les particularitats que li són pròpies”. I afegeix que “quant a la Llei 9/1992, de 30 d'abril, de mediació d'assegurances privades, no s'aprecia que s'hagi produït cap mena de novetat que permeti establir per als citats sotsagents un règim de tributació per l'impost sobre activitats econòmiques diferent del que han tingut tradicionalment en la llicència fiscal ... els sotsagents d'assegurances, no constitueix fet imposable de l'impost sobre activitats econòmiques i, conseqüentment, no estan subjectes a aquest impost”.

És de notar que aquest mateix criteri s'ha mantingut en altres consultes a la citada Direcció General, sense que hagi variat des de la de 1993 abans transcrita, ni s'hagi localitzat jurisprudència que la contradigui.

Vuitè.- Passant a examinar la segona pregunta que es formula en l'escrit de consulta, és a dir, quin pot ser el criteri d'atribució o no de l'obligació de tributar per aquest impost als col·laboradors dels corredors d'assegurances, la consulta 993, de data 15 de juny de 1994, després de referir-se al contingut dels arts. 79.1 i 80.1 de la Llei 39/1988, establint criteri similar als expressats en les consultes comentades per als sotsagents d'assegurances, diu en el seu paràgraf quart: "en definitiva, traslladant la conclusió anterior al supòsit concret plantejat, ha d'indicar-se que els denominats col·laboradors de corredories d'assegurances han d'estar o no subjectes a l'impost en funció que exerceixin la seva activitat per compte propi o per compte aliena respectivament, és a dir, atenent al fet que exerceixin la seva activitat sense cap mena de vinculació laboral, en el cas del qual es produeix la subjecció al tribut, o bé mitjançant vinculació laboral amb tercers, en el cas del qual no es produeix la subjecció al tribut".

Novè.- Per via de conclusió el Consell repeteix que no és possible dictaminar sobre les obligacions tributàries dels col·laboradors dels corredors d'assegurances sense conèixer el text dels contractes conclusos amb els corredors. Que respecte d'uns i d'altres el criteri que ha aplicat la Direcció General de Coordinació amb les Hisendes Territorials és el de considerar que quan són hereus dels afectats per l'antiga llicència fiscal no estan sotmesos a la tributació per l'impost sobre activitats econòmiques. I que només si dels contractes de col·laboració es desprengués que operen en nom propi i amb independència dels corredors, podria examinar-se la seva possible vinculació a l'impost sobre activitats econòmiques.

Desè.- Queda per examinar una última qüestió: en cas que s'entengués que els sotsagents d'assegurances i els col·laboradors dels corredors d'assegurances estan obligats a tributar en l'impost sobre activitats econòmiques des del moment en què prestin la seva col·laboració als agents o als corredors, per quin epígraf caldrà que tributin?

L'examen de les tarifes vigents per a aquest impost posa de manifest que no existeix epígraf específic que compregui aquesta tarifa o completi aquest punt de vista. Es parla només d'agents i de corredors però no de sotsagents ni col·laboradors-corredors, però sí dels contractes que lliguen als sotsagents o col·laboradors de corredories se'n dedueix que actuaven en nom propi i com a manifestació d'específica professionalitat, hauria d'aplicar-se la tarifa residual de l'Agrupació 79 (grup 799) mentre no es dictessin per l'Administració noves normes que afinessin aquesta

qualificació, tenint sempre en compte que la tarifa d'aquests contribuents no podria ser mai superior a la que s'assenyala per a agents i corredors.

En aquest punt el Consell Tributari informa sobre la consulta formulada, en compliment del que disposa l'art. 64.6 de l'Ordenança fiscal general vigent.